

ZO!

Dina en Angel zetten Zozijn-collega's aan het denken met theatershow VONK.

MAGAZINE

Nummer 1 | Februari 2026

'Tussen vasthouden en vernieuwen'

WAT IS GOEDE ZORG?

Cliënten leggen voor het eerst zelf hun visie op goede zorg vast: dit moet je ervan weten

4

KIND AF EN DAN?

De notaris, een collega en een verwant over wat er verandert als een cliënt 18 jaar wordt

20

COLUMN

De impact van het aanschuiven van je stoel

11

Noor Burggraaff werkt als geestelijk verzorger bij Zozijn. Ze voert gesprekken over zingeving, verlies en levensvragen met cliënten, medewerkers en verwanten. Haar doel: ruimte creëren voor wat mensen bezighoudt en raakt.

‘Luisteren naar wat mensen beweegt en bezighoudt’

Wat houdt jouw werk in?

Ik voer gesprekken over levensvragen, rouw, geloof of belangrijke keuzes met cliënten, medewerkers, verwanten en teams. Gesprekken die je niet zo snel hebt tijdens je dagelijks werk. En soms is het juist fijn als iemand die niet de dagelijkse ondersteuning biedt, aandacht heeft voor dit stuk van het leven.

Met welke vragen of situaties komen cliënten bij jou?

Vaak bij verlies, ziekte of veranderingen in het leven. Soms na een verhuizing, overlijden of bij vragen als: waarom overkomt mij dit? We helpen dan zoeken naar betekenis en houvast.

Wat vind je zelf het meest waardevolle aan dit werk?

De gesprekken zelf. Dat ik echt mag luisteren naar wat mensen beweegt en bezighoudt. Die openheid en vertrouwelijkheid zijn bijzonder. Soms is een moment van stilte of herkenning al genoeg.

Welke eigenschappen heb je nodig voor dit werk?

Nieuwsgierigheid en oprechte belangstelling voor hoe mensen hun leven vormgeven. Je moet kunnen luisteren zonder oordeel, dichtbij durven komen en accepteren dat niet alles opgelost hoeft te worden.

ZO! Inhoud

Zorgshow schuurt, raakt én verbindt

| 12

Met collega's in het theater nadenken over de toekomst van de zorg.

22 | 20 jaar lang een luisterend oor

Diny Liethoff is openhartig over haar werk als vertrouwenspersoon.

Blijmakers

Zo kun je in 2026 geld aanvragen om het leven van cliënten leuker te maken.

| 26

Een vernieuwde ZO!

‘Tussen vasthouden en vernieuwen’ is de binnenkomer op de voorkant van deze ZO. En het blad zelf is ook vernieuwd! Ooit begonnen we de ZO omdat collega's in het medewerkersonderzoek vroegen om een krant voor medewerkers.

Uit ons lezersonderzoek blijkt dat collega's én de redactie het tijd vinden voor een frisse uitstraling. Zoals je ziet hebben we een handzaam formaat gekozen, kortere teksten, een duidelijke opmaak en nieuwe rubrieken. Zo lees je in het nieuwe ‘persoonlijk verhaal’ van vertrouwenspersoon Diny dat zij 20 jaar lang medewerkers heeft geholpen om het plezier in het werk terug te vinden. Tegelijkertijd gaan we door met de rubrieken die jullie interessant vinden zoals de ontroerende en soms hilarische columns van Cherry en Janine.

Waarom nog een papieren uitgave? Inderdaad kost het minder geld en inkt om een digitaal magazine te versturen. Maar onze inboxes zijn al zo vol. We denken dat een aantrekkelijk magazine op de deurmat uitnodigt om door te bladeren en te lezen. En daarmee om elkaar te inspireren. Want wie wordt nou niet enthousiast van al die verhalen van collega's en vrijwilligers die je misschien niet kent maar wel met elkaar Zozijn maken?

Diane Onnink is bestuurssecretaris en redactielid van de ZO!

Wat vind jij van de vernieuwde ZO? Laat het weten via communicatie@zozijn.nl

Verder in deze editie:

Meekijken bij het team van Eigen Stijl	P. 04
Cliënten maken visie op goede zorg	P. 06
Vijf vragen over Floorplay	P. 10
Fiets, laptop of sporten met korting	P. 21
Vrijwilliger Arnold maakt nieuwsbrieven	P. 24

‘Creatief en zelfsturend’

ONS TEAM

Het team van Eigen Stijl in Zevenaar vormt de spil van het kleurrijke atelier en de naastgelegen winkel. Vijf creatieve collega's met verschillende achtergronden en vakgebieden werken hier dagelijks met veel plezier samen om cliënten te begeleiden.

EEN ATELIER WAAR HET GONST

In ons atelier gonst het van de creativiteit. Je ziet cliënten naaien, weven of borduren. Anderen zijn bezig met keramiek of aan het kunstschilderen. Ook is er activiteit op de reproafdeling en in de winkel. De sfeer hier is rustig en ontspannen. We hebben bewust geen radio aan. Te veel prikkels voor cliënten.

SNEL SCHAKELN TUSSEN NIVEAUS

Creativiteit zit in ons dna. Sommigen van ons zijn kunstdocent, anderen hebben activiteitenbegeleiding gestudeerd. We hebben alle vijf bewust gekozen voor deze werkomgeving. De uitdaging? Je moet activiteiten kunnen overbrengen aan cliënten met heel verschillende niveaus en achtergronden. Dat vraagt om flexibiliteit en het vermogen om continu te schakelen tussen mensen met een verstandelijke beperking, psychiatrie of niet-aangeboren hersenletsel.

STEEDS OP DE HOOGTE

Dankzij de open werkruimte kunnen we elkaar snel opzoeken en overleggen. En eens per zes weken zitten we samen om de verschillende activiteiten door te spreken. Zo voorkomen we dat we eilandjes worden en blijven we op de hoogte van elkaars werk.

SAMEN MIJLPALEN VIERN

We zijn een zelfsturend team. Daar zijn we trots op! We houden ook van feestjes. Als cliënten en collega's hier al 12 ½ of 25 jaar komen, vieren we dat groots: met champagne, een corsage en een erehaag bij aankomst. Dit zijn echt bijzondere hoogtepunten! Over een jaar gaan drie van ons met pensioen. Een grote verandering, maar de basis staat. Een team dat elkaar vertrouwt, uitdaagt en vooral de ruimte geeft.

Goede zorg door de ogen van cliënten

We hebben allemaal het beste voor met de cliënten die bij Zozijn wonen of werken. Maar wat vinden ze zelf nu echt belangrijk? Dat is voor het eerst in kaart gebracht door cliënten zelf!

In november presenteerde de Centrale Cliëntenraad hun visie op goede zorg. Dat deden ze op een bijzondere manier: in de vorm van een poster met daarop een boom. De stam en de wortels staan symbool voor een stevige basis. Uit de stam groeien takken met frisse, groene bladeren. Daarop staan onderwerpen die voor cliënten belangrijk zijn.

Wat opvalt? Dat zit vaak in zaken die óók voor medewerkers zelf belangrijk zijn. Eerlijk zijn, luisteren en afspraken nakomen bijvoorbeeld. Net als: hulp om verder te komen, oprechte aandacht en samen leuke dingen doen. Ook een fijne woon- en werkplek zijn belangrijk voor cliënten. Netjes en schoon, warm en gezellig. Met begeleiders die je deskundig ondersteunen en aardig en lief zijn.

Meer dan 100 ideeën

De onderwerpen voor de boom zijn niet alleen van de Centrale Cliëntenraad. Ook alle andere cliëntenraden dachten mee. Van Winterswijk tot Raalte en van Didam

tot Zutphen. Het leverde meer dan honderd ideeën op. "Dat geeft wel aan dat het leeft onder cliënten", vertelt Hennie Bannink, voorzitter van de Centrale Cliëntenraad. "Veel onderwerpen werden meerdere keren genoemd. De boom geeft dus goed weer wat belangrijk is voor cliënten."

Praten met in plaats van over cliënten

Even voor de zekerheid: dat de cliënten hun visie op goede zorg op papier hebben gezet, betekent niet dat ze ontevreden zijn over Zozijn. Veel cliënten zijn juist al heel blij met de plek waar ze wonen of werken en de medewerkers die hen ondersteunen. Toch is de visie heel belangrijk, geeft Hennie aan. "Want er wordt nog te vaak over cliënten gepraat in plaats van met cliënten."

Ze hoopt dan ook dat de boom op veel locaties een plekje krijgt op bijvoorbeeld het kantoor of prikbord. Een dagelijkse herinnering aan wat écht telt voor cliënten. Hennie: "We gaan de visie in februari

‘Als je goed voor een boom zorgt, kan die tegen een stootje’

presenteren aan de verschillende MT's. Ook denken we na over het maken van bijvoorbeeld een klets- of kwartetspel dat teams kunnen gebruiken om de visie te bespreken. Want dat is ons doel: dat medewerkers nog meer samen en met ons gaan praten over wat belangrijk is voor ons."

Wereld achter de woorden

Achter de woorden op de boom gaat namelijk veel schuil. Ook kan iets als 'je gehoord voelen' voor iedere cliënt iets anders betekenen. Een voorbeeld?

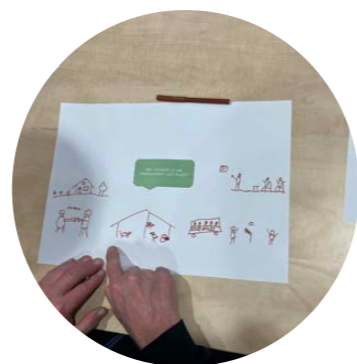
"Als wij ziek zijn, dan kunnen we niet altijd op de woning blijven. Dan moeten we toch naar de dagbesteding, terwijl een medewerker die ziek is wel gewoon thuisblijft", zegt Hennie. "Als dat zonder overleg voor ons wordt besloten, voelen we ons niet gehoord. Het gaat dus niet alleen om luisteren, maar ook om wat er mee gebeurt."

Daarnaast is het de bedoeling dat de cliëntvisie op goede zorg een rol gaat spelen bij het maken van plannen binnen Zozijn. "Het zou mooi zijn als deze boom op tafel komt bij het maken van bijvoorbeeld jaarplannen en beleidsbesluiten. Dat er gekeken wordt: is dit ook wat telt voor cliënten?", geeft Evelien van Wingerden, adviseur medezeggenschap cliënten en verwanten bij Zozijn aan.

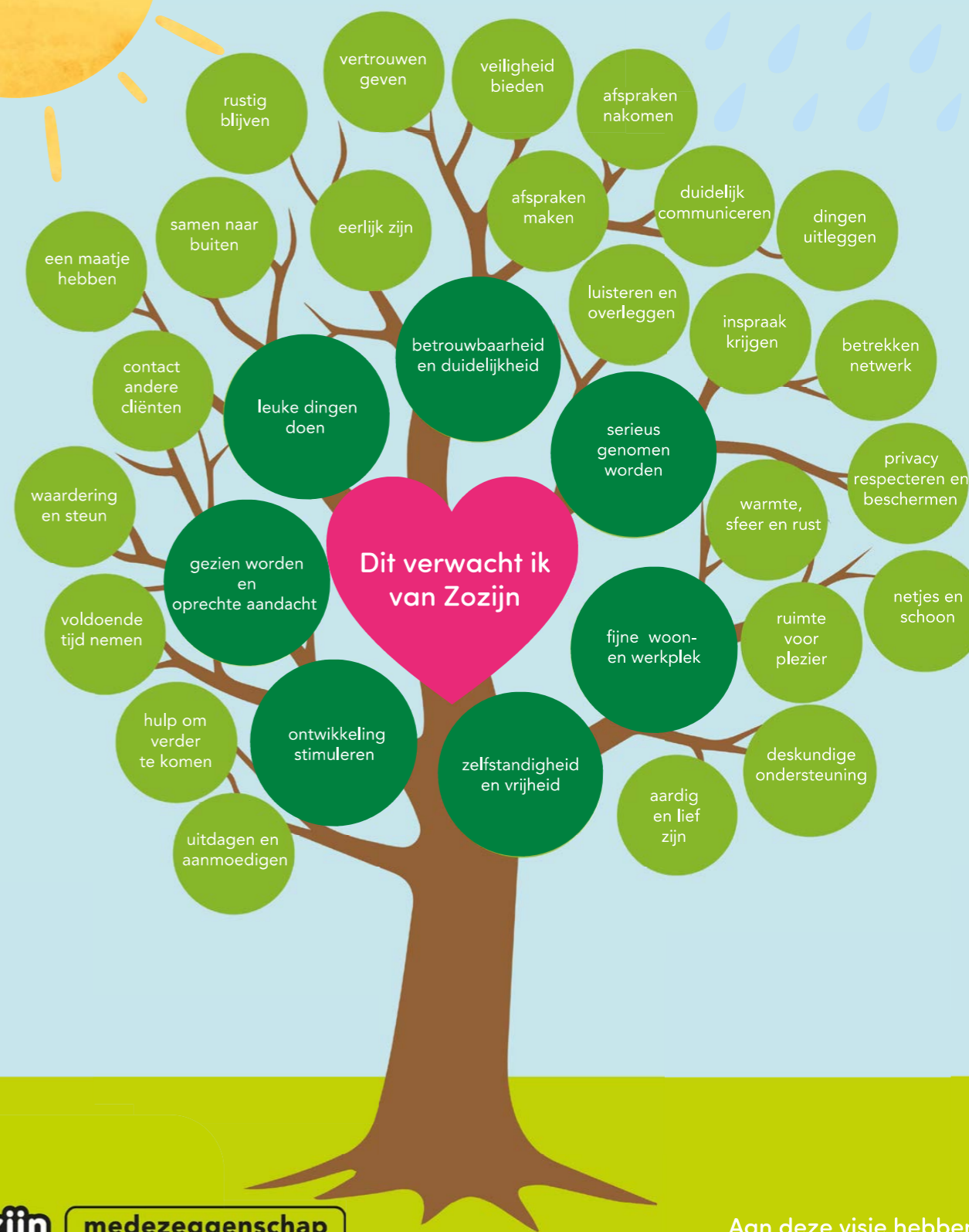
Laat je verrassen

Zij begeleidde samen met collega's de Centrale Cliëntenraad bij het opstellen van de visie. Een waardevol traject volgens Evelien. Want ook al denk je goed te weten wat er leeft bij cliënten, ze weten je toch regelmatig te verrassen. "Het gaat er in de cliëntenraad niet vaak over, maar nu werd 'deskundigheid' meerdere keren genoemd door cliënten. In de toelichtingen zie je dan bijvoorbeeld dat cliënten het fijn zouden vinden als medewerkers nog meer weten over bijvoorbeeld autisme. En je weet dat een goede sfeer voor iedereen belangrijk is, maar ook dat viel me toch weer op. Hoe groot de behoefte is aan gezelligheid. Om samen te kunnen lachen en plezier te hebben."

De onderwerpen die op de poster staan? Die zou je kunnen zien als voeding voor de boom, waardoor de boom steeds groter wordt, de takken steviger en de bladeren kleur krijgen. En als je goed zorgt voor een boom, dan kan die tegen een stootje. Op mooie dagen, maar ook als het af en toe stormt!

Onze visie op goede zorg

‘Door mee te gaan in het spel, ontstaat meer contact!’

Caroline Leene (fysiotherapeut) en Liza Italiaander (coördinerend pedagogisch ondersteuner) zijn **Floorplay**-specialist binnen Kind & Jeugd. Zij vertellen hoe deze methode werkt in de dagelijkse praktijk.

Wat is Floorplay precies?

Floorplay is een methodiek waarbij je spel en plezier gebruikt om het contact tussen ouder (of ondersteuner) en kind te versterken. Floorplay kan ingezet worden bij kinderen met een ontwikkelingsachterstand. Door Floorplay kan de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind gestimuleerd worden. Hierbij staat samen plezier maken voorop, aangezien plezier motivatie aanwakkert om in contact te zijn. Het is één van de drie methodieken waarmee Zozijn gaat werken, naast Triple C en LACCS.

Hoe helpt Floorplay bij het versterken van het contact tussen ouder en kind?

Door mee te gaan in het spel van het kind, kan er meer contact ontstaan. Ouders worden hierbij begeleid en krijgen praktische tips. Vaak wordt er met korte video's gewerkt, zodat ouders kunnen zien wat er goed gaat en wat helpt in het contact met hun kind. Inzet van mimiek en bepaalde technieken kunnen helpend zijn. Blaas bijvoorbeeld een bel met een bellenblaas en maak daarbij een duidelijke gezichtsexpressie om een reactie uit te lokken.

Wat maakt Floorplay anders dan andere behandelmethoden?

Floorplay is geen therapie, maar een praktische manier van kijken en doen. Je kunt er meteen mee aan de slag. Kleine dingen, zoals spanning opbouwen of een grapje maken, kunnen al veel verschil maken.

Hoe ziet Floorplay eruit in de dagelijkse praktijk?

Veel ondersteuners passen Floorplay toe. Ze maken contact in het spel en volgen daarbij het kind. Floorplay geeft woorden en houvast aan de manier van werken. Floorplay wordt ingezet binnen de dagbehandelingsgroepen en ambulante trajecten.

Wat kunnen collega's doen als ze met Floorplay aan de slag willen?

Collega's kunnen een introductie cursus volgen via de Zozijn School. Ook is er informatie te vinden op de Floorplay-pagina op MijnZozijn. Hier staat ook de link naar de podcast Verrassende Vakkennis. Op verschillende locaties zijn Floorplay-specialisten die kunnen helpen en meedenken.

‘Op zoek naar samen plezier maken’

Hetzelfde, maar dan anders..

Braaf zit ze aan tafel te wachten. Een bord dampende bami voor haar op tafel. Maar nog niet iedereen zit, dus wacht ze. Ze strijkt met de handen door het haar, wipt met haar voet zachtjes op en neer.

Ondertussen volgen haar ogen de begeleidster. Mijn camera registreert. Na precies 1 minuut en 27 seconden trekt de begeleidster haar stoel naar achteren, een teken dat ze gaat zitten.

De reden dat ik de tijd zo precies weet is dat ik het achter mijn laptop vaak heb teruggekeken. Want de reactie op de stoel die naar achteren getrokken wordt, is zo mooi. Ze veert rechtop, haar gezicht begint te stralen, haar handen slaat ze in elkaar en haar billen veren een stukje van de zitting omhoog. Pure blijdschap. Omdat de begeleidster gaat zitten, tegenover haar.

Die begeleidster ziet dat op dat moment niet eens, druk nog met anderen en ook licht ongemakkelijk wellicht door die camera van mij. Dat is haar niet kwalijk te nemen en daarom is het fijn dat ik het haar later alsnog kan laten zien. Verbaasd is ze over die enorme blijdschap, vertederd ook.

Ook turf ik hoe vaak ze kijkt naar de begeleidster, in dit fragmentje van 42 seconden 8 keer. Elke 5 seconden dus.. De reden dat de begeleiding daar gaat zitten is ter voorkoming van vervelend gedrag richting medecliënten. Maar ik hoop dat haar begeleiders er vanaf nu gaan zitten omdat zij daar zo ontzettend blij van wordt. Dat lijkt hetzelfde, maar is wel degelijk anders.

Cherry Barto werkte lang als begeleider op de dagbesteding. Tegenwoordig is ze video interactiebegeleider bij Zozijn.

Zorgshow in theater schuurt, raakt én verbindt

Stel je eens voor: het is 2035. Je loopt je woning of dagbestedingslocatie binnen voor een nieuwe dienst. Wat gaat er dan anders dan vandaag? Tientallen Zozijn-collega's dachten er op een bijzondere plek over na. In het theater!

TEKST **Saskia Waagmeester** FOTOGRAFIE **Frank Mossink**

Een avond en een middag zat het Amphion Theater in Doetinchem afgeladen vol met ondersteuners, begeleiders, managers en andere collega's. Op het podium: VONK, een interactieve theatervoorstelling speciaal ontwikkeld voor de gehandicaptenzorg, in opdracht van Stichting Arbeidsmarkt Gehandicaptenzorg (StAG).

Herkenning op het podium

Centraal in de voorstelling staan Dina en Angel, de laatste vaste krachten op zorglocatie De Krekel. Ooit een plek van zekerheid, nu een plek in verandering. Dina ziet vooral kansen en nieuwe mogelijkheden. Haar handen jeuken om

te experimenteren met technologie, om familie, buurtbewoners en zelfs kunstenaars te betrekken bij het leven op de Krekel.

Angel daarentegen voelt wat er dreigt te verdwijnen. Zij staat voor vakmanschap, voor alles waar zij voor heeft geleerd en wat haar werk betekenis geeft. In hun gesprekken en botsende perspectieven herkennen veel zorgmedewerkers zichzelf. Want wie voelt zich soms niet verscheurd tussen vernieuwen en vasthouden? Tussen kansen zien en bang zijn om iets waardevols kwijt te raken?

‘Neus op de feiten op een positieve manier’

De zorg van binnenuit

Een bijzondere rol is weggelegd voor Ivo, ervaringsdeskundige en cliënt. Op speelse, soms humoristische wijze laat hij zien hoe zijn leven eruitziet en wat voor hem echt telt. Met een simpele oefening – het letterlijk verruimen van je blik – maakt hij voelbaar wat de uitdagingen in de gehandicaptenzorg vragen: verder kijken dan je eigen organisatie, je eigen rol, je eigen aannames.

De boodschap is duidelijk: de toekomst van de gehandicaptenzorg is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. We kunnen het niet alleen. We moeten onze blik verruimen en samenwerken, binnen én buiten de sector. Het mooie is: de bereidheid in de samenleving is groot. Er is verlangen om het samen te doen, samen te zorgen.

Van voorstelling naar gesprek

Wat VONK extra krachtig maakt, is dat medewerkers meer mogen doen dan applaudiseren. Halverwege

de voorstelling vragen de acteurs aan het publiek naar hun eigen ‘vonk’: datgene wat je drijft, waar je warm van wordt in je werk.

Het levert een heuse vonkenregen op. Van bijdragen aan levensvreugde van mensen met een beperking tot de dankbaarheid en warmte die je van kinderen en hun ouders krijgt. De band die je met elkaar opbouwt. De momenten van klein en groot geluk, die óók zitten in de mensen met wie je het doet. De collega’s op wie je kunt terugvallen, het team dat een beetje voelt als familie.

Die vonk is ook het startpunt voor het vervolg en een manier waarop collega’s kunnen aanhaken die niet zelf bij de voorstelling waren. Aanvullend op het theaterstuk gaan gespreksstarters (zie kader) binnen Zozijn namelijk met teams het gesprek aan – of verder – over al die belangrijke vragen:

- Hoe verandert de rol van familie en verwanten?
- Wat betekent technologie voor ons dagelijks werk?
- Hoe zorgen we dat iedereen zich gezien en gewaardeerd voelt?
- En misschien wel de belangrijkste: hoe houden we plezier in ons werk, juist nu de druk toeneemt?

Een ode aan zorgprofessionals

Volgens StAG-voorzitter Saïda Youssef is VONK meer dan theater: een eerbetoon aan de mensen die elke dag met hart en ziel klaarstaan voor anderen. De emoties, twijfels, trots én het gevoel soms over het hoofd te worden gezien – het komt allemaal voorbij. Met deze voorstelling willen we zeggen: we zien jullie. Jullie werk doet ertoe.

Aan het einde van de voorstelling komt Angel tot een nieuw inzicht. Ze wil in beweging komen, zonder zichzelf te verliezen. Gesterkt door haar vonk weet ze één ding

Doorpraten met een spel

Na de voorstellingen gaan gespreksstarters binnen Zozijn in de verschillende teams aan de hand van een spel het gesprek aan over de toekomst van de gehandicaptenzorg. Hoe kijken de collega’s naar de veranderingen in de komende jaren, wat staat er te wachten en wat wordt hun rol. De bevindingen worden door de gespreksstarters ook ingebracht bij StAG en dit wordt gebruikt voor het toekomstige beleid van het werken in de gehandicaptenzorg.

zeker: we mogen niet onzichtbaar worden.

Van vonk naar vuurtje

Laten we hopen – en eraan bijdragen – dat VONK een lopend vuurtje wordt. Een aanleiding voor reflectie, gesprek en verbinding binnen teams. Over hoe we omgaan met verandering. En vooral: over hoe we samen vooruit kunnen, met behoud van wat ons werk zo waardevol maakt.

‘Goed om stil te blijven staan bij wat de vonk in mij is’

KORT NIEUWS

Vindingrijkheidsprijs 2025

Tussen de middag maakte een groepje medewerkers van het team Financiën en Control vaak een lunchwandeling over De Lathmer. Annekoos van Plateringen en Vahanoes Sipaan bedachten dat ze ook cliënten mee konden nemen tijdens deze wandeling. Samen met Jessica Aversch en Agnes Stoffel (dagbesteding Aquamarijn) regelden ze dat voortaan iedere week een aantal collega's van de stafdiensten wandelen met cliënten. Het leverde ze de Vindingrijkheidsprijs 2025 op. Heb jij ook zo'n leuk initiatief? Stuur het in via vingrijk@zozijn.nl.

Slimmere en betere inzet zorgdomotica

Binnen Zozijn gebruiken we op verschillende plekken zorgdomotica. Dat zijn apparaten en slimme software die je helpen bij de ondersteuning van cliënten, zowel 's nachts als overdag.

De software die we nu gebruiken is aan vervanging toe en daarom heeft Zozijn een nieuwe leverancier gekozen. Ook de overgang naar 24-uurszorg,

Nieuwe e-learning over meerzorg

Heeft jouw cliënt meer begeleiding nodig? Misschien komt hij of zij in aanmerking voor Meerzorg. Dat is extra financiering voor cliënten met een intensieve begeleidingsbehoefte. Op MijnZozijn vind je een nieuwe pagina met:

- heldere uitleg over Meerzorg;
- wanneer en hoe je het aanvraagt;
- wie je kan helpen bij vragen.

Ook is er een e-learning die je stap voor stap begeleidt. Bekijk de pagina Meerzorg door de QR-code te scannen of start direct met de e-learning.

het tekort aan zorgpersoneel en de zwaardere zorgvraag op locaties spelen een rol.

Samen met zorgmedewerkers, cliënten, verwanten en de leverancier kijken we hoe we zorgdomotica slimmer en beter kunnen inzetten. In het voorjaar van 2026 starten we in Raalte en op De Lathmer met een pilot om bepaalde domotica uit te testen.

Realisme, lef en vertrouwen

Op het moment dat ik deze column schrijf, is het nieuwe jaar net begonnen. Het moment waarop we vaak terugkijken, en vooral vooruit. Wat nemen we mee en wat laten we achter? Bij Zozijn doe je dat niet alleen. We gaan dit jaar samen in, met alles wat vertrouwd is, én met alles wat verandert.

Veranderingen zijn op sommige plekken direct voelbaar. Zo hebben we te maken met nieuwe wet- en regelgeving over de inzet van zzp'ers. Dat heeft impact gehad, en zal dat ook blijven hebben. Er is afscheid genomen van zzp'ers die zich vaak met hart en ziel voor onze cliënten hebben ingezet. Dat doet iets met teams, met roosters en soms ook met de continuïteit. Tegelijkertijd vraagt deze verandering ons om opnieuw te kijken: hoe zorgen we samen voor stabiele teams, vaste gezichten en duurzame zorg?

Ook op locaties zonder zzp'ers brengt 2026 uitdagingen met zich mee. De arbeidsmarkt blijft krap, de zorgvraag complex en de verwachtingen blijven hoog. Dat vraagt veel van ons vakmanschap, onze vindingrijkheid en soms ook van onze veerkracht. Maar het biedt ook kansen. Kansen om te bouwen aan sterke teams, om elkaar beter

John Cuijpers is bestuurder bij Zozijn

vast te houden en om te blijven leren van wat werkt en van wat niet.

Wat mij hoop en vertrouwen geeft, is wat ik dagelijks zie binnen Zozijn. De betrokkenheid. De bereidheid om een stap extra te zetten voor cliënten en collega's. De liefdevolle zorg die, ook als het lastig is, steeds weer centraal staat. Dat is geen vanzelfsprekendheid; dat is iets om trots op te zijn.

Laten we dit jaar ingaan met realisme, lef en vertrouwen. Door het gesprek met elkaar te blijven voeren, elkaar te steunen waar het schuurt en samen oplossingen te zoeken. Niet omdat het makkelijk is, maar omdat het nodig is. Voor onze cliënten. En voor elkaar.

In gesprek over seks

Je merkt dat een cliënt verliefd is. Je twijfelt of iemand goed weet hoe anticonceptie werkt. Of misschien hoor je niets, maar heb je wel het gevoel dat intimiteit of een kinderwens spelen bij een cliënt. Veel medewerkers lopen tegen dezelfde vragen aan: Moet ik hier iets mee? Hoe begin ik zo'n gesprek? En wat als mijn eigen gevoel in de weg zit?

Voor dit soort situaties is er Nu niet zwanger, een programma dat de komende tijd extra prioriteit en aandacht krijgt binnen Zozijn. "Het gaat over meer dan wel of niet zwanger worden", zegt Bianca Gerritsen, coördinerend ondersteuner ambulant en ambassadeur van Nu niet zwanger. "Het gaat ook over seksualiteit, kinderwens, anticonceptie en vooral: bewuste keuzes."

Beladen onderwerp

Veel medewerkers vinden het lastig om dit thema te bespreken. Seksualiteit is een beladen onderwerp. "Collega's zeggen soms: de cliënt geeft het niet aan, dus het speelt vast niet", merkt Bianca. "Maar hoe zeker weet je dat? Er kan schaamte zitten of onzekerheid. Aan beide kanten. Vaak worden ook mannelijke cliënten vergeten, terwijl zij ook een kinderwens kunnen hebben of rondlopen met vragen over anticonceptie."

Juist daarom is normaliseren zo belangrijk. Een van de doelen van Nu niet zwanger is het bespreekbaar maken van het thema, bijvoorbeeld via het zorgplan. "Als seksualiteit en kinderwens daar een vast onderdeel van zijn, hoef je het niet 'ineens' op tafel te leggen. Dan hoort het er gewoon bij."

Een valkuil is onbedoeld sturen. Als begeleider ken je je cliënt goed en zie je soms vooral de risico's. "Dan denk je al snel: dit is geen goed idee", zegt Bianca.

"Maar een kinderwens is een oergevoel. Dat mag er zijn. Onze rol is niet om die weg te duwen, maar om samen te onderzoeken wat zo'n wens betekent."

Praat- en vraagplaten

Daarbij helpen praktische hulpmiddelen, zoals praat- en vraagplaten. Die maken inzichtelijk wat er allemaal komt kijken bij ouderschap: wonen, financiën, gezondheid, netwerk. "Ik heb meegemaakt dat een cliënt zelf tot de conclusie kwam: misschien is dit nu nog niet het moment. Dat inzicht is veel krachtiger dan wanneer wij het invullen."

Is het gesprek te spannend of roept het veel emoties op? Je hoeft het niet alleen te doen. Zozijn heeft meerdere ambassadeurs Nu niet zwanger. Zij kunnen meedenken, aansluiten bij gesprekken of helpen bij vervolgstappen, zoals het regelen van anticonceptie of extra begeleiding. "Je hoeft niet alles te weten. Het belangrijkste is dat je het gesprek niet uit de weg gaat. Juist door het bespreekbaar te maken, geef je cliënten regie over hun eigen leven."

Zelf aan de slag?

Op het Zozijnplein op MijnZozijn vind je onder Nu niet zwanger downloads van de praat- en vraagplaten, contactgegevens van de ambassadeurs en meer informatie.

Jetske

Ze wil het al een tijdje: afvallen. Ze wandelt, fietst naar haar werk, zwemt elke week, maar toch blijft de weegschaal teveel aangeven. Tot nu toe!

Ze vertelt het een beetje verlegen en trots tegelijk: "Janine, ik ben vier kilo afgevallen!"

"Wauw, Jetske, wat goed van je! Vier kilo, dat is echt serieus. Hoe doe je dat? Want dat wil ik ook wel." Ze grinnikt. "Ik bestel nu de boodschappen samen met de begeleiding. En we gaan samen naar de winkel als ik iets wil kopen."

"Ja, al die lekkere dingen in de winkel zijn ook zo verleidelijk. Dat herken ik wel. Dan koop je toch weer meer dan je eigenlijk wil." We snappen elkaar helemaal. Ook al ga je met een boodschappenlijstje naar de winkel, zo'n zak chips of snoep lacht je dan toch toe: "Koop mij!".

"Dus eigenlijk Jetske, is de oplossing voor mij dat mijn man in het vervolg maar de boodschappen moet doen." Dat vindt ze een goeie grap: "Mooi makkelijk voor jou!" Trots vertelt ze wat ze nog meer doet om gezonder te eten. Goed bezig Jetske!

Janine Berger
werkt als gedragswetenschapper

Als een cliënt 18 jaar wordt, verandert er juridisch veel. Drie praktische zaken om over na te denken met verwanten.

Heidi Brouwer
Coördinerend pedagogisch ondersteuner Kind & Jeugd

Susanne Joosten
Notaris bij
Het Notarieel
(hetnotarieel.nl)

WAT MOET JE regelen voor een bijna volwassen cliënt?

“Houd het licht en bied vertrouwen”

Ga ruim vóór de 18e verjaardag het gesprek aan met cliënt en ouders. Belangrijk voor de cliënt is het niet te zwaar te maken. Ga stap voor stap door het proces en geef vertrouwen dat ondersteuning ook na het 18e jaar blijft. Dat geeft ruimte om samen te praten over toekomstverwachtingen, wensen en zelfstandigheid, en zorgt voor een rustige overgang.

“Handige checklist van de cliëntondersteuner”

Toen onze zoon 18 werd, wist ik dat er veel geregeld moest worden. Maar pas met een handige checklist van de cliëntondersteuner kreeg ik echt overzicht. Bewindvoering was cruciaal, anders kun je niets financieel regelen. Wij hebben gekozen om dit als ouders samen te doen, zodat we allebei formeel beslissingen kunnen blijven nemen. Begin op tijd, dan kan je alles rustig regelen.

“Belangrijk dat vóór de 18e verjaardag bewind wordt aangevraagd”

Wordt een cliënt die jij ondersteunt 18 jaar? Dan is hij of zij voor de wet volwassen. Vanaf dat moment mag een cliënt bijvoorbeeld een lening of abonnement afsluiten en moet iemand zelf zijn of haar verzekeringen regelen. Bespreek op tijd met verwanten of een cliënt die vrijheid en verantwoordelijkheid aankan en wijs ze op de mogelijkheid om bewind aan te vragen bij de rechter, om financiële problemen te voorkomen.

Mathilde Bondt
Verwant

Fiets, laptop of sporten met korting?

Dat kan als je werkt* bij Zozijn. Door ze van je brutoloon te betalen, profiteer je van belastingvoordeel. Het is ook mogelijk om je eindejaarsuitkering, vakantiegeld, balansverlofuren, meeruren of een combinatie hiervan in te zetten.

Hoe werkt het?

Je betaalt zelf eerst de aankoop. Daarna lever je de bon in bij Zozijn. Je krijgt het geld dan op je rekening.

Waar zit mijn voordeel in?

Stel je doet dat van je brutosalaris. Dan daalt je salaris tijdelijk. Hierdoor betaal je aan het einde van het jaar minder belasting. Als je verlof gebruikt, dan ruil je vrije tijd in voor geld.

Zijn er ook nadelen?

Als je jouw salaris gebruikt, bouw je tijdelijk iets minder vakantietoeslag en eindejaarsuitkering op. Maar het is nog altijd voordelig voor je en het gaat niet ten koste van bijvoorbeeld je pensioenopbouw.

Hoeveel kan ik terugkrijgen?

Voor een fiets één keer in de vier jaar maximaal 1500 euro, voor een digitaal device zoals een laptop of smartphone één keer in de vier jaar tot 500 euro.

Voor de
contributie
van je
sportclub of

fitnessabonnement jaarlijks krijg je maximaal 300 euro. Ook accessoires zoals een fietstas mag je indienen. En koop je iets wat duurder is? Geen probleem. Dan krijg je het maximale bedrag en betaal je de rest dus zelf.

Hoe maak ik hier gebruik van?

In AFAS geef je zelf aan dat je gebruik wilt maken van een WKR-regeling. Je kunt daar de factuur en een betaalbewijs uploaden, aangeven hoe je de verruiling wil laten plaatsvinden. P&O doet daarna de rest voor je.

Heb ik toestemming nodig van mijn manager?

Alleen als je Balansverlof-uren of meeruren wilt gebruiken voor een aankoop. In andere gevallen kan je het helemaal zelf regelen.

KLEINE LETTERTJES

* je moet in dienst zijn, een arbeidsovereenkomst voor meer dan een half jaar hebben en onder de CAO Gehandicaptenzorg vallen. Als er loonbeslag op je salaris ligt, kan je helaas niet meedoen.

20 jaar lang een luisterend oor

Ze was bijna twee decennia een veilige toevlucht voor medewerkers. Een plek om je hart te luchten als je dat nergens anders durft. Onlangs nam Diny Liethoff (79) afscheid als vertrouwenspersoon en daarbij geeft ze voor het eerst een inkijkje in het bijzondere werk dat ze jarenlang deed.

De situaties waarmee medewerkers bij mij kwamen, waren heel verschillend. De ene keer sprak ik met iemand die zich niet gehoord voelde door een manager, de volgende keer met een medewerker die zich buitengesloten voelde in het team. Ook pesten, onheuse bejeging en ander grensoverschrijdend gedrag kwam voorbij. Zaken die je heel onzeker kunnen maken, of zorgen dat je je onveilig voelt en het plezier in je werk verliest."

"De stap om iemand in vertrouwen te nemen, die is vaak best groot. Meestal liepen medewerkers al een tijdje rond met hun probleem en vonden ze het spannend om dat te delen. Ik zou willen zeggen: doe het toch en zet die stap. Want als je nare ervaringen wegstopt, loop je vroeg of laat tegen je eigen grenzen aan. En niets is zo groot als een probleem dat alleen in jouw hoofd zit. Erover praten zorgt vaak al voor opluchting, alsof er een last van je schouders valt. Het is zo waardevol om gehoord en gezien te worden."

"Wat erg helpt, is dat wij als vertrouwenspersonen neutraal en onafhankelijk zijn. We zijn niet in dienst bij Zozijn en alles wat je vertelt, houden we geheim. Daardoor zijn we een veilige plek om je verhaal te doen. Maar we zijn niet alleen een luisterend oor, we proberen je ook te helpen om tot een oplossing te komen. Want dat is in jouw belang, het belang van je team en uiteindelijk ook voor de cliënt."

"De vraag is daarbij altijd: wat wil jij zelf en wat heb je daarvoor nodig? Als vertrouwenspersoon probeerde ik medewerkers weer in hun kracht te zetten, bijvoorbeeld door toch het gesprek aan te gaan met een manager of collega's over gedrag of communicatie dat je dwarszit. Is zo'n gesprek alleen te spannend? Dan ging ik weleens mee, maar alleen op verzoek van de medewerker zelf."

"Toen ik twintig jaar geleden voor deze rol gevraagd werd, had ik geen ervaring als vertrouwenspersoon. Maar met mijn achtergrond als maatschappelijk werker en ervaring in een zorgorganisatie voor mensen met een verstandelijke beperking, voelde het altijd als een rol die bij me paste. Ik vind het fijn om met mensen te werken en het geeft voldoening als je eraan kunt bijdragen dat medewerkers het plezier in hun werk terugvinden."

"Het werk als vertrouwenspersoon heeft ook mijzelf geholpen. In de afgelopen jaren heb ik een aantal verdrietige en moeilijke periodes gehad. Juist dan is het fijn om van betekenis te kunnen zijn voor anderen. Maar nu heb ik besloten dat het tijd is om te stoppen. Deze week las ik een mooi citaat: leeftijd sluit geen deuren, behalve die we zelf dichtdoen. Zo voelt het voor mij. Ik sluit deze deur in dankbaarheid dat ik dit werk zo lang heb mogen doen voor Zozijn en heb alle vertrouwen in mijn opvolgers."

LOOP JIJ ROND MET VRAGEN OF PROBLEMEN?

Je kunt ze vertrouwelijk bespreken met een vertrouwenspersoon. Je mag zelf rechtstreeks contact opnemen. Scan de QR-code voor de contactgegevens.

‘Nieuwsbrief laat zien wat er op de woning gebeurt’

Toen Henry Schouten met pensioen ging, viel er ineens een groot stuk van zijn dagelijkse bezigheden weg. Gelukkig kan hij zijn talent om met computers en opmaakprogramma's te werken nog steeds inzetten. Nu voor Zozijn, bij woonlocatie Albert Hahnweg in Lochem.

‘Het voelt fijn dat ik ergens deel van uitmaak!’

Waarom ben je vrijwilliger?

Via mijn vrouw, die op de woning werkt, hoorde ik dat er behoefte was aan een nieuwsbrief. Dat sprak me meteen aan. Sinds april 2023 ben ik onderdeel van de redactie van de nieuwsbrief, samen met twee woonondersteuners.

Hoe ziet je werk als vrijwilliger eruit?

Vier keer per jaar komen we bij elkaar om te bedenken welke onderwerpen erin komen. De woonondersteuners verzamelen de inhoud en benaderen mensen die iets willen schrijven. Ik maak de nieuwsbrief op en verstuur hem naar verwanten, medewerkers en vrijwilligers. Na het uitkomen leest

een woonondersteuner hem hardop voor aan de cliënten.

Wat vind je waardevol aan het vrijwilligerswerk?

Het mooie vind ik dat je informatie kunt delen waar mensen iets aan hebben. De nieuwsbrief zorgt ervoor dat alle betrokkenen goed op de hoogte blijven van wat er gebeurt op de woning: nieuwe bewoners, nieuwe medewerkers, activiteiten, bijzondere momenten. Dat zijn dingen die je anders snel mist.

Het voelt goed om daar een bijdrage aan te leveren. Daarnaast vind ik het contact op de woning heel

waardevol. De bewoners reageren altijd spontaan en enthousiast.

Wat levert het vrijwilligerswerk je op?

Het geeft me plezier en een duidelijke bezigheid. Sinds ik met pensioen ben, is het fijn om iets te hebben waar ik mee bezig kan zijn en waar ik echt mijn aandacht in kwijt kan. Het voelt ook fijn dat ik ergens deel van uitmaak. Dat mijn vrouw op dezelfde woning werkt, maakt het bovendien extra gezellig; we hebben er samen gesprekken over en dat vind ik waardevol.

Heb je tips voor andere vrijwilligers?

Kijk eerst of je écht plezier hebt in wat je gaat doen.

Dat klinkt simpel, maar het maakt in de praktijk het grootste verschil. Als je ergens met plezier aan werkt, dan merk je dat aan alles: het kost minder moeite en het resultaat wordt er beter van.

WIL JIJ OOK EEN NIEUWSBRIEF VERZORGEN?

Lijkt het jou ook leuk om een nieuwsbrief te verzorgen voor één van de locaties van Zozijn? Stuur dan een e-mail naar vrijwilligerswerk@zozijn.nl. Henry vertelt je graag hoe zij het in Lochem aanpakken.

“Rust en perspectief bieden”

“Sinds 1 november 2025 werk ik als gedragswetenschapper binnen Kind & Jeugd in Winterswijk. Dit zijn mijn eerste stappen in het werkveld, nadat ik drie masters heb afgerond. In mijn eerste weken bij Zozijn heb ik kennisgemaakt met het onderzoeks- en adviesgedeelte van mijn werk, precies wat ik had verwacht. De sfeer is fijn. Collega's zijn zorgzaam; ze staan open om mee te denken. Mijn doel voor de komende maanden is om mijn werk zo uit te voeren dat het niet alleen antwoorden oplevert, maar ook rust en een positief perspectief biedt voor het kind en diens omgeving.”

Sophie Tesselhof

Etty Pol

“Ik werkte veel op gevoel”

“In 1997 ben ik bij Zozijn gestart. Daarvoor werkte ik met gedetineerde jongeren. Dat was zwaar werk, vaak met z'n tweeën zonder directe ondersteuning. Ik nam ontslag en kwam via een uitzendbureau bij Zozijn op De Lathmer terecht, waar ik ging werken met cliënten die intensieve zorg nodig hebben. Ik voelde me meteen welkom en het werk bleek goed bij mij te passen. Ik werk veel op gevoel: eerst observeren en luisteren. Veel mensen zien het gedrag, ik kijk naar de mens erachter. Mijn laatste dienstjaren op woonlocatie De Hof waren heel fijn, met een hecht team dat er voor elkaar is. Ik heb hier een mooie tijd gehad. En ik ga niet helemaal weg, ik blijf vrijwilligerswerk doen.”

OPROEPJES

DEEL JOUW OPROEP

Heb jij op jouw locatie iets nodig, organiseer je een evenement of heb je een ander leuk nieuwtje dat je graag deelt binnen Zozijn. Deze rubriek is er speciaal voor gemaakt. Stuur jouw oproep of nieuwtje naar communicatie@zozijn.nl.

VRAAG EEN BLIJMAKER AAN

Weet jij iets wat het leven van cliënten leuker maakt? Dan heb je een blijmaker in je hoofd! In 2026 kun je zo'n blijmaker aanvragen. Er is op initiatief van de Centrale Cliëntenraad en Centrale Verwantenraad maar liefst 250.000 euro voor beschikbaar. Je kunt tot juli een aanvraag doen. Scan de QR-code voor meer informatie en het aanvraagformulier.

TIP HET CLIENTENMAGAZINE

De redactie van het Cliëntenmagazine zoekt cliënten met een leuke hobby, bijzonder interieur, een speciale verzameling, een sport, lekker recept, een lief huisdier of iets anders leuks. Ondersteun jij zo'n cliënt die graag iets wil delen? Laat het weten via tijdschrift@zozijn.nl. Alvast bedankt!

Idee? Tip de redactie!

Saskia Waagmeester
Communicatie

Marlon Reuvers
Zozijn School

Nienke Nieboer
P&O

Amber Hall
Wonen (Holten)

Margreth Maarsingh
Communicatie

Ine de Laak
Dagbesteding (Zevenaar)

Diane Onnink
Bestuurszaken

Agenda PV

7 maart 2026

Proef de lekkerste wijnen van slijterij Pyk, terwijl je uitleg krijgt en geniet van een borrelplank.

4/5 april 2026

Beleef de Duitse voetbalkraker tussen Schalke 04 en Karlsruher SC. Na afloop dineren we in Duitse stijl.

Smaakverkenners

Zelf of met je team een culinaire stadswandeling maken? Doe via de PV mee aan Smaakverkenners.

Meer info? Die vind je in de PV-mail van 19 januari.

TIP!

NAH achter de voordeur

Heb je in jouw werk (zijdelings) te maken met niet-aangeboren hersenletsel (NAH) en ben je benieuwd welke impact dat heeft in een gezin? In de podcast **NAH achter de voordeur** vertellen ouders over het leven voor én nadat hun kind hersenletsel opliep.

Te luisteren op: Spotify

IN DE SPOTLIGHTS: UNIEKKADO

UniekKado Twello vind je in het hart van Twello op Stationsstraat 12. Hier maken we unieke cadeaus van keramiek in ons eigen atelier: van borden en bekertjes tot theepotten en schalen.

Nieuwe voorjaars- en Paasproducten

Aan de zelfgemaakte producten zit altijd een eigen kunstzinnige twist. Ook verkopen we houten speelgoed, kaartjes en leuke kraamcadeaus. De komende weken richten we ons op het maken van producten rondom het thema voorjaar en Pasen.

Zoek je cadeau uit

Ben je op zoek naar iets leuks om cadeau te geven? Of een cadeautje voor jezelf? Kom vooral langs bij UniekKado! We zijn maandag t/m donderdag geopend van 10:00 tot 16:00 uur.

Onzichtbaar

Nederland telt ongeveer 1,1 miljoen mensen met een licht verstandelijke beperking. Vaak blijven ze onzichtbaar, want hun beperking valt niet direct op. De een heeft moeite met geld of het lezen van ingewikkelde brieven, een ander kan lastig omgaan met plotselinge veranderingen. Een steeds groter deel komt in de knel, wat leidt tot eenzaamheid, armoede en schulden. Onzichtbaar toont elf portretten van mensen met een licht verstandelijke beperking. Ontroerend, soms schokkend en met humor. Het is tegelijk een pleidooi voor een begrijpelijke samenleving, waar ieders talent wordt gezien.

Te koop: bij uitgeverij Prometheus

Colofon

Tekst & productie: Hiemstra Media
Fotografie: Frank Mossink
Ontwerp: Bredewold

